

Затверджено
Президією Всеукраїнської Громадської
організації «Кінологічна Спілка
України»
02 липня 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ
Про монопородні виставки собак у системі
Всеукраїнської громадської організації
«Кінологічна Спілка України»

Преамбула

Монопородні виставки собак є кінологічними зоотехнічними заходами, спрямованими на оцінку та популяризацію собак відповідної породи, стимулювання племінної діяльності, розвиток породного собаківництва, збереження і вдосконалення породного типу.

Монопородні виставки проводяться з метою оцінки представників відповідної породи на відповідність стандарту породи Міжнародної кінологічної федерації (далі — МКФ), визначення найбільш типових і високоякісних собак, підтримки племінної роботи, а також обміну досвідом між заводчиками, власниками та фахівцями з відповідної породи.

Це Положення визначає порядок організації та проведення монопородних виставок собак у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України» (далі — КСУ).

1. Загальні засади

1.1. Монопородні виставки проводяться відповідно до Статуту КСУ, Положення про організацію заходів у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України», Положення про породні клуби (секції) КСУ, цього Положення та інших нормативних актів КСУ.

1.2. У системі КСУ можуть проводитися монопородні виставки різних рангів, визначених цим Положенням.

1.3. На монопородних виставках у системі КСУ протести на суддівство не приймаються. Рішення судді щодо оцінки, розстановки та присудження титулів є остаточним і оскарженню не підлягає.

1.4. Скарги щодо порушення порядку організації або проведення виставки розглядаються відповідно до цього Положення.

1.5. Виставковий рік у системі КСУ починається 1 січня і закінчується 31 грудня.

2. Загальні положення щодо благополуччя собак

2.1. Найвищим пріоритетом на усіх монопородних виставках є благополуччя і здоров'я собак, а також безпека людей, які перебувають на території виставки.

2.2. Забороняється створювати для собаки ситуацію, що може бути небезпечною для його здоров'я або благополуччя, зокрема залишати собаку в автомобілі у надто спекотну або холодну погоду, жорстоко з ним поводитися або утримувати його в умовах, що можуть завдати шкоди його здоров'ю.

2.3. Порушення вимог щодо благополуччя собак може бути підставою для усунення собаки та/або його власника від участі у поточній виставці, а також для застосування інших санкцій відповідно до нормативних актів КСУ.

2.4. Експоненти зобов'язані забезпечити утримання собак на території виставки в умовах, що гарантують безпеку інших собак, учасників, відвідувачів, суддів, членів рингових бригад та організаторів виставки.

2.5. За жорстоке поводження із собаками, неетичну поведінку, бійки собак, укуси, агресивну поведінку собаки або порушення правил безпеки до винних осіб можуть бути застосовані санкції відповідно до цього Положення та інших нормативних актів КСУ.

3. Ранги монопородних виставок

3.1. У системі КСУ можуть проводитися монопородні виставки таких рангів:

- Національний чемпіонат породи КСУ;
- Монопородна виставка КСУ рангу САС;
- Монопородна виставка породного клубу (секції) КСУ рангу КЧК;
- Монопородна виставка породного клубу (секції) КСУ рангу ПК;
- Чемпіонат породи породного клубу (секції) КСУ рангу ЧК.

3.2. Національні чемпіонати породи КСУ та монопородні виставки КСУ рангу САС є монопородними виставками, на яких можуть присуджуватися титули та сертифікати, передбачені для виставок КСУ рангу САС.

3.3. Монопородні виставки породного клубу КСУ рангів КЧК, ПК та ЧК є клубними монопородними виставками, що проводяться відповідними породними клубами (секціями) КСУ відповідно до цього Положення та правил відповідного породного клубу (секції), погоджених із КСУ.

3.4. На монопородних виставках будь-якого рангу можуть присуджуватися лише титули та сертифікати, передбачені цим Положенням та правилами відповідного ПК КСУ, погодженими з КСУ.

4. Організація проведення монопородних виставок

4.1. Монопородні виставки у системі КСУ можуть проводити:

- Головне управління (ГУ) КСУ;
- осередки КСУ, які мають статус юридичної особи;

4.2. Для проведення монопородної виставки у наступному календарному році організатор подає заявку до Головного управління КСУ у порядку та строки, визначені Положенням про організацію заходів у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України».

4.3. Заявка на проведення монопородної виставки розглядається Сертифікатно-виставковою комісією КСУ. У разі її погодження виставка вноситься до календаря виставок КСУ на відповідний календарний рік.

4.4. Заявка на проведення монопородної виставки ПК КСУ, подана осередком КСУ, має бути погоджена керівником відповідного породного клубу КСУ.

4.5. Монопородні виставки однієї породи, в тому числі і клубні, не можуть проводитися в один день у різних регіонах.

4.6. Осередок КСУ проводить монопородну виставку в межах своєї області або території діяльності.

4.7. ПК КСУ може ініціювати проведення клубної монопородної виставки у будь-якому регіоні України спільно з відповідним осередком КСУ, який в цьому регіоні діє і має статус юридичної особи.

4.8. Перенесення дати монопородної виставки допускається лише у разі форс-мажорних обставин або з інших обґрунтованих причин, погоджених із Сертифікатно-Виставковою комісією КСУ.

4.9. Організатор виставки зобов'язаний завчасно повідомити Головне управління КСУ про необхідність зміни дати виставки та отримати від Сертифікатно-виставкової комісії КСУ дозвіл на її перенесення.

4.10. Після завершення реєстрації організатор виставки зобов'язаний у тижневий строк повідомити Головне управління КСУ про кількість зареєстрованих собак та отримати сертифікати відповідно до рангу виставки.

4.10.1. Сертифікати КСУ видаються Головним управлінням КСУ.

4.10.2. Сертифікати ПК КСУ видаються породним клубом (секцією). Бланки сертифікатів ПК КСУ виготовляються відповідним породним клубом (секцією) за макетами, погодженими ГУ КСУ.

4.11. Кожен учасник виставки має бути завчасно поінформований організатором про місце проведення виставки, розклад експонування собак, ветеринарні вимоги та інші умови участі.

4.12. Монопородні виставки можуть проводитися у приміщеннях або на відкритих майданчиках, які відповідають вимогам безпеки, благополуччя собак і належної організації виставкового процесу.

4.13. У разі проведення виставки на відкритому майданчику організатор повинен забезпечити наявність укриття від сонця та опадів, місць для вигулу собак, доступу до питної води, санітарних зон та умов для безпечного перебування учасників і собак.

4.14. Ринги мають бути достатнього розміру, з неслизьким покриттям, що дає можливість оцінити рухи собаки. Мінімальний розмір рингу становить 10x10 метрів для великих порід і 8x8 метрів для дрібних порід.

4.15. Для порід, у стандартах яких передбачені ростові межі, ринги мають бути забезпечені ростоміром. Для порід, у стандартах яких передбачена вага, ринги мають бути забезпечені вагами. Для огляду собак дрібних порід у ринзі має бути спеціальний стіл з неслизьким покриттям.

4.16. Організатор виставки сплачує КСУ цільовий внесок за патронат виставки у розмірі та порядку, визначених КСУ. Оплата цільового внеску за патронат виставки здійснюється не пізніше ніж через три банківські дні після дати проведення виставки.

4.17. У разі порушення організатором вимог цього Положення, інших нормативних актів КСУ Президія КСУ за поданням Сертифікатно-виставкової комісії може ухвалити рішення про анулювання результатів виставки та/або позбавлення організатора права проводити виставки у системі КСУ на строк від одного до трьох років.

4.18. Матеріальну відповідальність перед учасниками виставки у разі анулювання результатів виставки або порушення правил її проведення несе організатор виставки.

5. Допуск собак до участі у монопородних виставках

5.1. До участі у монопородних виставках у системі КСУ допускаються собаки порід, визнаних КСУ.

5.2. Собаки, внесені до каталогу виставки, мають бути зареєстровані в Племінній Книзі КСУ чи Додатку до неї, Племінній Книзі чи Додатку до Племінної Книги країни – члена МКФ, чи країни – контракти- партнера МКФ (АКС – Американський Кеннел Клуб, США; РКС – Королівський Кеннел Клуб, Великобританія; СКС – Канадський Кеннел Клуб; Канада), або мати інші документи про походження, визнані КСУ.

5.3. Собаки із купіруваними вухами та/або хвостами, народжені з 1 січня 2025 року, до участі у виставках усіх рангів у системі КСУ не допускаються.

У разі якщо купірування було здійснене ветеринарним лікарем з лікувальною метою, що підтверджується відповідною ветеринарною довідкою, та за умови, що купірувані вуха та/або хвіст описані породним стандартом, такі собаки можуть бути допущені до участі у виставці.

Собаки, які були народжені в країнах, де купірування не заборонено законодавством, до участі у виставках допускаються на загальних умовах.

5.4. Собаки з явними ознаками інфекційної хвороби, а також суки, що годують, до участі у виставці не допускаються.

5.5. Сліпі або глухі собаки не можуть брати участь у монопородних виставках. Якщо під час суддівства суддя виявить, що собака є сліпим або глухим, він видаляє такого собаку з рингу.

5.6. Забороняється обробляти шерсть, шкіру або ніс собаки засобами, що змінюють їх структуру, колір або форму. Дозволяються лише тримінг, кліпінг, чищення щіткою і розчісування.

5.7. Собаки, не внесені до каталогу виставки, до участі в породному ринзі не допускаються і оцінці не підлягають, крім випадків, коли це сталося з вини організатора виставки, зокрема через технічну помилку при формуванні каталогу за умови, що заявка була подана до завершення строку реєстрації, а реєстраційний внесок був належним чином сплачений.

6. Реєстрація учасників

6.1. Монопородні виставки у системі КСУ проводяться виключно за попередньою реєстрацією учасників.

6.2. Подвійна реєстрація собаки на одну виставку, так само як і реєстрація після завершення строку подання заявок, забороняються.

6.3. Реєстрація на виставку проводиться через електронну систему MyDogEx.

6.4. Якщо реєстрація проводиться не через систему MyDogEx, для реєстрації собаки на монопородну виставку до оргкомітету виставки до завершення строку реєстрації подаються:

- чітка копія родоводу собаки;
- повністю заповнений заявочний лист із зазначенням виставкового класу, породи, клички собаки, номера родоводу, дати народження, масті, типу шерсті, статі, кличок і номерів родоводів батька та матері, імені та прізвища заводчика, імені та прізвища власника, його поштової адреси, номера телефону та адреси електронної пошти;
- підтвердження сплати повної суми реєстраційного внеску за участь у виставці;
- документи, що підтверджують право реєстрації собаки у відповідний клас, якщо такі документи передбачені цим Положенням.

6.5. Після завершення строку реєстрації заявки не приймаються.

6.6. Реєстрація у класи Малюків, Цуценят, Підлітків (лише для німецької вівчарки) та Юніорів допускається за метрикою цуценяти. Для підтвердження титулу JCAC обов'язково подається копія родоводу собаки.

6.7. Для реєстрації у клас Чемпіонів необхідно надати документ, що підтверджує титул «Чемпіон України», «Національний Чемпіон країни — члена чи контрактного партнера МКФ» або «Інтерчемпіон МКФ». За відсутності такого документа собака переводиться у Відкритий клас.

6.8. Для реєстрації у Робочий клас необхідно надати міжнародний робочий сертифікат (WCC — Working Class Certificate), робочий сертифікат, визнаний КСУ, або інший документ, що підтверджує право участі собаки у Робочому класі відповідно до цього Положення та правил відповідного породного клубу КСУ. За відсутності такого документа собака переводиться у Відкритий клас.

Собаки мисливських порід допускаються до Робочого класу на монопородних виставках рангу САС за умов наявності документа, що підтверджує проходження відповідних випробувань, або міжнародного робочого сертифіката (WCC — Working Class Certificate).

Перелік випробувань, що дають право на отримання міжнародного робочого сертифіката та участь собаки у Робочому класі відповідної породи, визначається правилами, розробленими профільною комісією КСУ та затвердженими Президією КСУ.

6.9. Оплата та подання заявки на реєстрацію здійснюються в один і той самий тарифний період. Якщо власник собаки подав неповний пакет документів, він зобов'язаний здійснити доплату за тарифом, що діє на момент подання останніх необхідних документів.

6.10. Оргкомітет виставки має право відмовити у реєстрації учаснику за порушення цього Положення та/або інших нормативних актів КСУ.

6.11. Власник собаки відповідає за достовірність інформації, наданої під час реєстрації на виставку.

6.12. За надання неправдивих відомостей під час реєстрації собаки на виставку собака може бути відсторонений від участі у виставці, а до власника собаки можуть бути застосовані санкції відповідно до нормативних актів КСУ. При цьому реєстраційний внесок не повертається.

6.13. Факт реєстрації собаки на виставку означає згоду власника собаки дотримуватися цього Положення та інших нормативних актів КСУ.

6.14. Власники, які зареєстрували собак на виставку, але не сплатили реєстраційний внесок, зобов'язані сплатити його не пізніше ніж протягом одного місяця після проведення виставки, незалежно від того, чи брав собака участь у виставці.

У разі несплати реєстраційного внеску у передбачений строк за клопотанням організатора виставки до власника собаки можуть бути застосовані дисциплінарні санкції відповідно до нормативних актів КСУ, а оцінки/титули, які були отримані на відповідній виставці мають бути анульовані. Клопотання від організатора виставки приймається за умов наявності підписаного власником заявочного листа або гарантійного листа.

7. Виставкові класи

7.1. На монопородних виставках у системі КСУ передбачені такі виставкові класи:

Малюків (Бєбі) – з моменту повної вакцинації до 6 місяців.

Цуценят – з 6 до 9 місяців.

Підлітків – з 9 до 12 місяців. Цей клас передбачений лише для породи німецька вівчарка.

Юніорів – з 9 до 18 місяців.

Проміжний (інтермедіа) – з 15 до 24 місяців.

Відкритий – з 15 місяців і старше.

Заводчиків – з 15 місяців і старше. Собаку, зареєстрованого у цей клас, протягом усієї виставки, зокрема в породному і порівняльному рингах, має виставляти його заводчик або співзаводчик. Рингова бригада може попросити особу, що виставляє собаку, надати підтвердження того, що він/вона є заводчиком або співзаводчиком собаки, яку виставляє в цьому класі. У разі встановлення факту, що собаку в цьому класі виставляла особа, яка не є його заводчиком або співзаводчиком, отримані собакою на цій виставці оцінки, титули та сертифікати анулюються;

Примітка: клас Заводчиків запроваджується з 1 січня 2027 року. І є обов'язковим класом на всіх сертифікатних виставках у системі КСУ.

Робочий – з 15 місяців і старше. Наявність Робочого класу для відповідної породи та перелік випробувань, що дають право на реєстрацію у цей клас, визначаються нормативними

актами КСУ та/або правилами відповідного ПК КСУ, погодженими з КСУ. За відсутності документа, що підтверджує право участі у Робочому класі, собака переводиться у Відкритий клас.

Переможців – з 15 місяців і старше. Для реєстрації у цей клас необхідно надати документ, що підтверджує отримання собакою сертифіката КЧК, ПК або САС. Клас Переможців відкривається за умови реєстрації на монопородну виставку не менше 20 собак відповідної породи; якщо після завершення реєстрації кількість собак становить менше 20, собака переводиться у Відкритий клас, якщо не відповідає вимогам іншого класу за поданими документами.

Чемпіонів – з 15 місяців і старше. Для реєстрації у цей клас необхідно надати документ, що підтверджує титул «Чемпіон України», «Національний Чемпіон країни — члена чи контрактного партнера МКФ» або «Інтерчемпіон МКФ». За відсутності такого документа собака переводиться у Відкритий клас.

Чемпіонів ПК КСУ – з 15 місяців і старше. Для реєстрації у цей клас необхідно надати документ, що підтверджує титул чемпіона відповідного ПК КСУ. Клас Чемпіонів ПК КСУ відкривається за умови реєстрації на монопородну виставку не менше 20 собак відповідної породи; якщо після завершення реєстрації кількість собак становить менше 20, собака переводиться у Відкритий клас.

Ветеранів – з 8 років і старше.

7.2. Вік собаки визначається датою проведення виставки. Якщо на день проведення виставки собаці виповнюється 6 місяців, вона реєструється у клас Цуценят; якщо виповнюється 9 місяців — у клас Юніорів (або Підлітків – для німецької вівчарки); якщо виповнюється 15 місяців, то собака може бути зареєстрований у будь-який дорослий клас (проміжний, відкритий, заводчиків, робочий, переможців, чемпіонів, чемпіонів ПК КСУ); якщо виповнюється 18 місяців — собака реєструється в один із дорослих класів відповідно до вимог цього Положення; якщо виповнюється 24 місяці — собака реєструється в один із дорослих класів, окрім Проміжного.

7.3. Рекомендована послідовність експонування класів: Малюків, Цуценят, Підлітків, Юніорів, Проміжний, Відкритий, Заводчиків, Робочий, Переможців, Чемпіонів, Чемпіонів ПК КСУ, Ветеранів.

7.4. Пси і суки експонуються окремо.

7.5. Для порід собак, у яких є міжнародні клуби порід, можливі зміни в розподілі на класи і масті в присудженні клубних титулів (КЧК, РКЧК, ЧК, ЮЧК, Надія Клубу) згідно з правилами цих клубів (ATIBOX, ADRK та ін.) або відповідно до правил ПК КСУ.

7.6. Після завершення терміну реєстрації переведення собак із класу в клас забороняється, крім випадків, коли при формуванні або верстці каталогу була допущена технічна помилка. В такому випадку переведення собаки в інший клас здійснюється організатором виставки або ринговою бригадою до початку суддівства відповідного класу.

8. Судді та порядок їх призначення

8.1. Відповідно до положення КСУ про суддів КСУ-FCI по породах собак, запрошені на виставки судді мають бути ліцензовані за відповідними породами КСУ чи організаціями-членами МКФ або Міжнародними породними клубами, які визнає КСУ.

8.2. Осередок чи ПК КСУ, відповідальні за проведення виставки, в попередньому порядку обговорюють можливість участі суддів на запланованій виставці і направляють список кандидатур до ГУ КСУ не пізніше, ніж за 6 місяців до дати проведення виставки. Організатор не має права запрошувати суддю самостійно, не повідомивши про це ГУ КСУ.

Примітка: на період дії воєнного стану строки подання можуть бути іншими та визначаються окремо ГУ КСУ.

8.3. ГУ КСУ надсилає офіційні запрошення суддям із зазначенням гарантії виконання попередньо обумовлених обставин і засвідчує, що ця виставка проводиться під егідою КСУ.

8.4. Не пізніше, ніж за 2 тижні до виставки організатор направляє судді кількість собак, які той має судити.

8.5. Якщо немає іншої домовленості, суддя не має судити більше ніж 80 собак на день, якщо здійснюється їх опис, та не більше 200, якщо опис не здійснюється.

8.6. Обов'язки судді:

8.6.1. Суддя не може реєструвати собак, належних йому або членам його сім'ї на виставки, де він здійснює суддівство.

8.6.2. Суддя не може судити собаку, власником чи співвласником якого він є, володів ним, чи продав менше, ніж за 6 місяців до виставки, де він судить. Це ж стосується собак, власником яких є член його сім'ї.

8.6.3. Судді заборонено користуватися каталогом виставки до чи під час суддівства.

8.6.4. Судді заборонено користуватися мобільним телефоном під час суддівства, окрім як випадків звернення до стандарту породи.

8.6.5. Заборонено палити, розпивати алкогольні напої в ринзі під час суддівства.

8.6.6. Суддя не може їхати на виставку, де він судить, разом з особою, яка виставляє під нього собаку, чи з хендлером, і не може спілкуватися з людьми, які експонують собак на цій виставці або зупинятися перед виставкою у них вдома.

8.6.7. Організаторам не дозволяється доручати людині, яка виставляє собаку, піклуватися про суддю в період виконання ним своїх обов'язків, і ніхто з людей, що експонують собак під цим конкретним суддею, не може надавати судді житло у своєму будинку під час проведення виставки.

8.7. Обов'язки організаторів (оргкомітету виставки) стосовно судді:

8.7.1. Оргкомітет, відповідно до попереднього запрошення, має взяти на себе всі витрати та комфортне перебування судді з моменту його прибуття і до моменту його від'їзду. Всі витрати (транспортні, проживання, харчування) сплачує організатор виставки.

8.7.2. Судді надають одномісний номер у готелі класу не нижче 3-х зірок, а також регулярне харчування;

8.7.3. Суддю знайомлять зі специфікою роботи рингів виставки, порядком присвоєння сертифікатів, титулів та ін.;

8.7.4. Якщо суддя не знає державної мови, йому надають перекладача, який володіє тією офіційно визнаною мовою МКФ, якою володіє суддя;

8.7.5. Організатори виставки мають заздалегідь отримати згоду судді про присутність у ринзі судді-стажера.

8.8. Оргкомітет виставки, в разі необхідності, має право замінити суддю, попередивши про це учасників виставки.

9. Правила проведення експертизи в рингах

9.1. Головною особою в ринзі є суддя.

9.2. У ринзі мають право перебувати суддя, суддя-стажер (з дозволу організаторів та згоди судді), члени рингової бригади, перекладач за необхідності, а також учасники того класу, суддівство якого здійснюється у цей момент.

9.3. До рингу, крім судді та членів рингової бригади, можуть заходити члени оргкомітету виставки та уповноважені представники КСУ, якщо це необхідно для забезпечення належного проведення виставки.

9.4. Ніхто не має права впливати на роботу судді, оцінку собаки, розстановку або присудження титулів.

9.5. Рингова бригада працює за вказівкою судді та забезпечує виклик учасників, перевірку відсутніх у кожному класі, перевірку ідентифікації собак, перевірку наявності ветеринарних довідок за необхідності, інформування про технічні помилки в каталозі, запис опису собаки під диктовку судді, оформлення дипломів, сертифікатів, рингових відомостей та виконання інших необхідних робіт у ринзі.

9.6. У дипломах, сертифікатах і рингових відомостях обов'язково зазначаються номер собаки за каталогом, оцінка, розстановка та титули, присуджені суддею.

9.7. Документи, що підтверджують оцінку, розстановку та титули собаки, підписує суддя.

9.8. Члени рингової бригади повинні поводитися нейтрально, коректно і доброзичливо щодо всіх учасників виставки. Грубість, фамільярне ставлення або будь-які дії, що можуть вплинути на суддівство, не допускаються.

9.9. Члени рингової бригади не мають права надавати судді будь-яку інформацію про собак в рингу, крім відомостей про вік собаки, стать і клас, в якому він виставляється.

9.10. Члени рингових бригад і перекладачі не мають права працювати в рингах, де експонуються собаки, що належать їм, членам їхніх сімей, перебувають у їхній співвласності або володінні.

9.11. Суддівство породи здійснюється відповідно до оголошеного розкладу та послідовності експонування собак у рингах, але не раніше часу, зазначеного у розкладі.

9.12. Учасники, які спізнилися до рингу або не з'явилися на виклик рингової бригади, до участі у суддівстві відповідного класу не допускаються.

9.13. Суддя проводить огляд кожного собаки, робить його опис, присуджує оцінку та здійснює розстановку.

9.14. Суддя зобов'язаний провести розстановку, мінімум, перших чотирьох собак в кожному класі при наявності оцінки не нижче «ДУЖЕ ДОБРЕ», а в класі малюків і цуценят собаки розставляються за наявності оцінки не нижче «перспективний».

9.15. Суддя порівнює між собою кращого пса і кращу суку в класі малюків, цуценят, юніорів і ветеранів на звання Кращого в породі в цих класах. Кращого юніора і кращого ветерана суддя обирає під час порівняння на визначення кращого представника породи (ВОВ).

9.16. Під час суддівства собаки в ринзі не повинні стояти обличчям один до одного.

9.17. На виставках забороняється експонувати собак у жорстких нашійниках і намордниках.

9.18. «Подвійний хендлінг», тобто привертання уваги собаки з-поза меж рингу під час суддівства, суворо заборонений.

9.19. Виставляти собаку в породному ринзі має право хендлер, який досяг 16 років, крім випадків, передбачених цим Положенням.

9.19.1. Хендлер віком від 14 до 16 років може виставляти в породному ринзі лише собаку, який належить одному або обом його батькам чи офіційним опікунам, за умови що цей собака належить до породи, визначеної у Додатку №1 до цього Положення, та за умови присутності власника собаки на виставці біля рингу, де виставляється собака.

9.19.2. Хендлер віком від 12 до 14 років може виставляти в породному ринзі лише собаку, який належить одному або обом його батькам чи офіційним опікунам, за умови що цей собака належить до породи, визначеної у Додатку №2 до цього Положення, та за умови присутності батьків або опікунів дитини біля рингу, де виставляється собака.

9.19.3. Повну відповідальність за дії хендлера віком від 12 до 16 років, а також за наслідки таких дій у породному ринзі, несе власник собаки.

9.19.4. У разі порушення вимог щодо участі хендлерів віком від 12 до 16 років результати собаки анулюються, а собака та хендлер відстороняються від участі у заходах КСУ, у тому числі у конкурсі «Юний хендлер», строком на один рік.

10. Оцінки та розстановка

10.1. На монопородних виставках присуджуються наступні оцінки в класах юніорів, Проміжний (інтермедіа), Відкритий, Заводчиків, Робочий, Переможців, Чемпіонів, Чемпіонів ПК:

ВІДМІННО може присуджуватися лише собаці, що дуже близько відповідає ідеальному стандарту породи, перебуває у відмінному стані, з гармонійним, врівноваженим темпераментом, високого класу і з відмінною поставою. Прекрасні характеристики породи дозволяють не зважати на дрібні недоліки, проте він повинен мати типові риси, властиві його статі.

ДУЖЕ ДОБРЕ може присуджуватися тільки собаці, для якого характерні типові ознаки породи, добре збалансовані пропорції і відповідний стан. Допускаються деякі дрібні недоліки. Ця оцінка може присвоюватися тільки собаці, який показав клас.

ДОБРЕ може присуджуватися собаці, який має основні ознаки породи. Показники переваги собаки повинні переважувати його недоліки настільки, що цього собаку можна вважати хорошим представником породи.

ЗАДОВІЛЬНО потрібно присуджувати собаці, що адекватно відповідає породі, але не має загальноприйнятих рис, або фізичний стан якого залишає бажати кращого.

ДИСКВАЛІФІКАЦІЯ має присуджуватися собаці, що не відповідає типу, котрий вимагає стандарт породи; поведінка якого помітно не відповідає стандарту або він має агресивну поведінку; з аномаліями сім'яників; з аномалією щелеп; масть або структура шерстного покриву якого не відповідає стандарту породи або він має чітко виражені ознаки альбінізму. Така оцінка також має виставлятися собакам, ознаки породи яких перебувають у настільки незначній мірі, що загрожують здоров'ю собаки. Така оцінка виставляється і у випадку, коли собака має видимі дискваліфікації, що вказані в стандарті породи. Причину дискваліфікації собаки належить вказати у звіті судді (виставковому описі).

Собаки, яким не можна присудити жодної із вказаних оцінок, мають бути видалені з рингу з рішенням: **ОЦІНЦІ НЕ ПІДЛЯГАЄ**. Таке рішення має прийматися стосовно будь-якого собаки, що не може рухатися, шкутильгає, постійно стрибає на хендлера або намагається втекти з рингу, не даючи можливості оцінити його алюр та рух, або не дається до рук судді, і він не має можливості його оцінити, оглянути зуби, анатомію та будову, хвіст чи сім'яники.

Таке рішення також приймається у разі виявлення слідів операцій або лікування, що свідчить про те, що експонент хоче ввести суддю в оману. Це ж застосовується і в разі, якщо суддя має достатньо підстав підозрювати операції, метою яких була зміна зовнішнього вигляду або особливості собаки (наприклад, повіки, вуха або хвіст). Ця оцінка також дається у випадку «подвійного хендлінгу» (тобто привертання уваги собаки з-поза меж рингу), який суворо заборонений. Причина отримання собакою кваліфікації **ОЦІНЦІ НЕ ПІДЛЯГАЄ** повинна бути вказана у звіті судді.

10.2. У класах юніорів, Проміжний (інтермедіа), Відкритий, Заводчиків, Робочий, Переможців, Чемпіонів, Чемпіонів ПК суддя здійснює розстановку щонайменше перших чотирьох собак за умови, що вони отримали оцінку не нижче «**ДУЖЕ ДОБРЕ**».

10.3. У класах Малюків, Цуценят та Підлітків присуджуються такі оцінки:

ВЕЛИКА ПЕРСПЕКТИВА — присуджується собаці відповідно до критеріїв оцінки «**ВІДМІННО**» з урахуванням віку собаки;

ПЕРСПЕКТИВА — присуджується собаці відповідно до критеріїв оцінки «**ДУЖЕ ДОБРЕ**» з урахуванням віку собаки;

НЕПЕРСПЕКТИВНИЙ — присуджується собаці відповідно до критеріїв оцінки «**ЗАДОВІЛЬНО**» з урахуванням віку собаки.

10.4. У класах Малюків, Цуценят та Підлітків суддя здійснює розстановку щонайменше перших чотирьох собак у кожному класі за умови, що вони отримали оцінку не нижче «Перспектива».

10.5. Розстановка, оцінка та титули, присуджені суддею, є остаточними і оскарженню не підлягають.

11. Титули та сертифікати на Національних чемпіонатах порід КСУ та монопородних виставках КСУ рангу САС

11.1. На Національних чемпіонатах порід КСУ та монопородних виставках КСУ рангу САС наступні титули і сертифікати присуджуються суддею на його розсуд відповідно до якості собак, стандарту породи та цього Положення:

САС (Кандидат на звання національного чемпіона з екстер'єру) присуджується псу і суці, які посіли перше місце з оцінкою «**ВІДМІННО-1**» у класах Проміжному, Відкритому, Робочому, Заводчиків, Переможців, Чемпіонів та Чемпіонів ПК КСУ.

R.САС (резервний кандидат у національні чемпіони з екстер'єру) присуджується псу і суці, які посіли друге місце з оцінкою «**ВІДМІННО-2**» у класі, в якому присуджено САС. R.САС може присуджуватися лише за умови присудження САС у відповідному класі.

Якщо на монопородну виставку відповідної породи зареєстровано менше 20 собак, САС у класах Проміжному, Відкритому, Робочому, Заводчиків, Переможців, Чемпіонів та Чемпіонів ПК КСУ не присуджується. У такому разі САС може бути присуджений Кращому псу породи та Кращій суці породи за результатами порівняння переможців дорослих класів, у яких може присуджуватися САС.

Примітка: На період дії воєнного стану САС може присуджуватися у кожному дорослому класі незалежно від кількості собак, зареєстрованих на монопородну виставку відповідної породи.

JСАС (Кандидат у юні національні чемпіони з екстер'єру) присуджується псу і суці, які посіли перше місце з оцінкою «ВІДМІННО-1» у класі Юніорів.

R.JСАС (резервний кандидат у юні національні чемпіони з екстер'єру) присуджується псу і суці, які посіли друге місце з оцінкою «ВІДМІННО-2» у класі Юніорів, за умови присудження JСАС у відповідному класі. Два R.JСАС дорівнюють одному JСАС, отриманому на виставці того самого рангу.

VCAC (Кандидат у національні чемпіони ветеранів з екстер'єру) присуджується псу і суці, які посіли перше місце з оцінкою «ВІДМІННО-1» у класі Ветеранів.

R.VCAC (резервний кандидат у національні чемпіони ветеранів з екстер'єру) присуджується псу і суці, які посіли друге місце з оцінкою «ВІДМІННО-2» у класі Ветеранів, за умови присудження VCAC у відповідному класі. Два R.VCAC дорівнюють одному VCAC, отриманому на виставці того самого рангу.

11.2. На Національних чемпіонатах порід КСУ та монопородних виставках КСУ рангу САС максимальна кількість САС становить:

До 1 січня 2027 року САС присуджується без урахування класу Заводчиків: у породах без Робочого класу — 10хСАС, у породах із Робочим класом — 12хСАС.

З 1 січня 2027 року САС присуджується з урахуванням класу Заводчиків: у породах без Робочого класу — 12хСАС, у породах із Робочим класом — 14хСАС.

11.3. В нижче наведених породах наступні титули можуть присуджуватися в кожному різновиді за зростом, типом шерсті, мастю (до 1 січня 2027 року застосовується таблиця без урахування класу Заводчиків):

НІМЕЦЬКА ВІВЧАРКА (може отримати 24хСАС, 4хJСАС, 4хVCAC, 2хBB, 2хBP, 2хBJ, 2хBV, 2хBOB, 2хBOS):

Німецька вівчарка короткошерста	2хJСАС; 2хVCAC; 12хСАС	1хBB; 1хBP; 1хBJ; 1хBV	1хBOB, 1хBOS
Німецька вівчарка довгошерста	2хJСАС; 2хVCAC; 12хСАС	1хBB; 1хBP; 1хBJ; 1хBV	1хBOB, 1хBOS

ДОБЕРМАН (може отримати 24хСАС, 4хJСАС, 4хVCAC, 1хBB, 1хBP, 1хBJ, 1хBV, 1хBOB, 1хBOS):

Доберман (чорно-підпалий)	2хJСАС; 2хVCAC; 12хСАС	1хBB; 1хBP; 1хBJ; 1хBV	1хBOB, 1хBOS
Доберман (коричнево-підпалий)	2хJСАС; 2хVCAC; 12хСАС		

НІМЕЦЬКИЙ БОКСЕР (може отримати 24хСАС, 4хJСАС, 4хVCAC, 1хBB, 1хBP, 1хBJ, 1хBV, 1хBOB, 1хBOS):

Німецький боксер (палевий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Німецький боксер (тигровий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		

НІМЕЦЬКИЙ ДОГ (може отримати 60xCAC, 10xJCAC, 10xVCAC, 3xBB, 3xBP, 3xBJ, 3xBV, 3xBOB, 3xBOS):

Німецький дог (палевий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Німецький дог (тигровий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Німецький дог (мармуровий/арлекін)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Німецький дог (чорний, плащовий, платтен)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Німецький дог (блакитний)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS

НЬЮФАУНДЛЕНД (може отримати 36xCAC, 6xJCAC, 6xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):

Ньюфаундленд (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Ньюфаундленд (коричневий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Ньюфаундленд (біло-чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		

СЕНБЕРНАР (може отримати 24xCAC, 4xJCAC, 4xVCAC, 2xBB, 2xBP, 2xBJ, 2xBV, 2xBOB, 2xBOS):

Сенбернар короткошерстий	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Сенбернар довгошерстий	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS

ЦВЕРГПІНЧЕР (може отримати 20xCAC, 4xJCAC, 4xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):

Цвергпінчер (чорно-підпалий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Цвергпінчер (муруго-рудий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
ХОВАВАРТ (може отримати 30xCAC, 6xJCAC, 6xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):			
Ховаварт (чорно-підпалий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Ховаварт (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
Ховаварт (блонд)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
ТАКСИ (можуть отримати 108xCAC, 18xJCAC, 18xVCAC, 9xBB, 9xBP, 9xBJ, 9xBV, 9xBOB, 9xBOS):			
Такса стандартна гладкошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Такса стандартна довгошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Такса стандартна жорсткошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Такса мініатюрна гладкошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Такса мініатюрна довгошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Такса мініатюрна жорсткошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Такса кроляча гладкошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS

Такса кроляча довгошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Такса кроляча жорсткошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
ЧАУ-ЧАУ (може отримати 20xCAC, 4xJCAC, 4xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):			
Чау-чау (гладкошерстний)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Чау-чау (довгошерстний)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
НІМЕЦЬКИЙ ШПІЦ (може отримати 150xCAC, 30xJCAC, 30xVCAC, 10xBB, 10xBP, 10xBJ, 10xBV, 10xBOB, 10xBOS):			
Кісхонд / Вовчий шпіц (вовчий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Гігантський шпіц (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Гігантський шпіц (коричневий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
Гігантський шпіц (білий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Середній шпіц (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Середній шпіц (коричневий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
Середній шпіц (білий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Середній шпіц (помаранчевий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP;	1xBOB, 1xBOS

Середній шпіц (сріблястий та іншої масті)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBJ; 1xBV	
Мініатюрний шпіц (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP;	1xBOB, 1xBOS
Мініатюрний шпіц (коричневий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBJ; 1xBV	
Мініатюрний шпіц (білий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Мініатюрний шпіц (помаранчевий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP;	1xBOB, 1xBOS
Мініатюрний шпіц (сріблястий та іншої масті)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBJ; 1xBV	
Той шпіц/померанський шпіц (всі масті)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS

МЕКСИКАНСЬКИЙ ГОЛИЙ СОБАКА (може отримати 60xCAC, 12xJCAC, 12xVCAC, 6xBB, 6xBP, 6xBJ, 6xBV, 6xBOB, 6xBOS):

Мексиканський голий стандартний	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Мексиканський голий стандартний (Пуховий/Puff)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Мексиканський голий середній	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Мексиканський голий середній (Пуховий/Puff)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Мексиканський голий мініатюрний	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Мексиканський голий мініатюрний (Пуховий/Puff)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP;	1xBOB, 1xBOS

		1xBJ; 1xBV	
АНГЛІЙСЬКИЙ КОКЕР-СПАНІЄЛЬ (може отримати 36xCAC, 6xJCAC, 6xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):			
Англійський кокер-спанієль (рудий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Англійський кокер-спанієль (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Англійський кокер-спанієль (інші масті)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
АМЕРИКАНСЬКИЙ КОКЕР-СПАНІЄЛЬ (може отримати 30xCAC, 6xJCAC, 6xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):			
Американський кокер-спанієль (чорний та чорно-підпалий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Американський кокер-спанієль (будь-яка суцільна масть окрім чорної)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
Американський кокер-спанієль (кольоровий/плямистий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
ЛАБРАДОР РЕТРИВЕР (може отримати 36xCAC, 6xJCAC, 6xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):			
Лабрадор ретривер (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Лабрадор ретривер (коричневий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Лабрадор ретривер (жовтий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
МОПС (може отримати 20xCAC, 4xJCAC, 4xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):			
Мопс (палевий, сріблястий, абрикосовий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Мопс (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
КИТАЙСЬКИЙ ЧУБАТИЙ СОБАКА (може отримати 20xCAC, 4xJCAC, 4xVCAC, 1xBB, 1xBP, 1xBJ, 1xBV, 1xBOB, 1xBOS):			

Китайський чубатий (голий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Китайський чубатий (пуховий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
ПУДЕЛЬ (може отримати 234xCAC, 42xJCAC, 42xVCAC, 11xBB, 11xBP, 11xBJ, 11xBV, 11xBOB, 11xBOS):			
Пудель стандартний (коричневий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель стандартний (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Пудель стандартний (білий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Пудель стандартний (сріблястий/сірий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель стандартний (абрикосовий, червоний, палевий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Пудель стандартний (інші масті/кольорові)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель середній (коричневий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель середній (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Пудель середній (білий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Пудель середній (сріблястий/сірий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель середній (абрикосовий, червоний, палевий)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC		
Пудель середній (інші масті/кольорові)	2xJCAC; 2xVCAC; 12xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS

Пудель мініатюрний (коричневий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель мініатюрний (чорний)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
Пудель мініатюрний (білий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
Пудель мініатюрний (сріблястий/сірий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель мініатюрний (абрикосовий, червоний, палевий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
Пудель мініатюрний (інші масті/кольорові)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель той (коричневий, чорний, білий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Пудель той (сріблястий/сірий, абрикос, червоний, палевий)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC		
Пудель той (інші масті/кольорові)	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
ЧИХУАХУА (може отримати 20xCAC, 4xJCAC, 4xVCAC, 2xBB, 2xBP, 2xBJ, 2xBV, 2xBOB, 2xBOS):			
Чихуахуа короткошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS
Чихуахуа довгошерста	2xJCAC; 2xVCAC; 10xCAC	1xBB; 1xBP; 1xBJ; 1xBV	1xBOB, 1xBOS

11.4. На Національних чемпіонатах порід КСУ та монопородних виставках КСУ рангу САС у кожній породі визначаються:

BEST BABY (BB або KM) - Крацій Малюк Породи - визначається шляхом порівняння пса та суки - переможців класу малюків. Якщо суддіство проводиться за зростом, типом шерсті або мастю, спочатку визначається крацій малюк кожного різновиду, після чого визначається крацій малюк породи шляхом порівняння кращих малюків кожного різновиду.

BEST PUPPY (BP або КЦ) - Краще Цуценя Породи - визначається шляхом порівняння пса та суки - переможців класу цуценят. Якщо суддівство проводиться за зростом, типом шерсті або мастю, спочатку визначається краще цуценя кожного різновиду, після чого визначається краще цуценя породи шляхом порівняння кращих цуценят кожного різновиду.

BEST JUNIOR (BJ або КЮ) - Кращий Юніор Породи - визначається шляхом порівняння пса та суки - переможців класу юніорів, які отримали титул JCAC. Якщо суддівство проводиться за зростом, типом шерсті або мастю, спочатку визначається кращий юніор кожного різновиду, після чого визначається кращий юніор породи шляхом порівняння кращих юніорів кожного різновиду. Кращий юніор породи обирається під час проведення порівняння на BOB.

BEST VETERAN (BV або KB) - Кращий Ветеран Породи - визначається шляхом порівняння пса та суки - переможців класу ветеранів, які отримали титул VCAC. Якщо суддівство проводиться за зростом, типом шерсті або мастю, спочатку визначається кращий ветеран кожного різновиду, після чого визначається кращий ветеран породи шляхом порівняння кращих ветеранів кожного різновиду. Кращий ветеран породи обирається під час проведення порівняння на BOB.

BEST MALE (BM або КП) - Кращий Пес Породи - визначається шляхом порівняння псів - переможців класів Проміжного, Відкритого, Заводчиків, Робочого, Переможців, Чемпіонів, Чемпіонів ПК КСУ. Якщо суддівство проводиться за зростом, типом шерсті або мастю, спочатку визначається кращий пес кожного різновиду шляхом порівняння псів - переможців зазначених класів, після чого визначається кращий пес породи шляхом порівняння кращих псів кожного різновиду.

BEST FEMALE (BF або KC) - Краща Сука Породи - визначається шляхом порівняння сук - переможців класів Проміжного, Відкритого, Заводчиків, Робочого, Переможців, Чемпіонів, Чемпіонів ПК КСУ. Якщо суддівство проводиться за зростом, типом шерсті або мастю, спочатку визначається краща сука кожного різновиду шляхом порівняння сук - переможців зазначених класів, після чого визначається краща сука породи шляхом порівняння кращих сук кожного різновиду.

BOB (Кращий представник породи) – присуджується при порівнянні кращих пса і суки породи, кращих юніорів (пса і суки), кращих ветеранів (пса і суки). На розсуд судді BOB може не присуджуватися переможцю Класу Юніорів або Класу Ветеранів, якщо він один у породі і порівняльного рингу не було.

Якщо BOB отримав собака із класу Юніорів, то автоматично йому присвоюється титул BEST JUNIOR (BJ) - кращий юніор породи.

Якщо BOB отримав собака із класу Ветеранів, то автоматично йому присвоюється титул BEST VETERAN (BV) - кращий ветеран породи.

BOS (Кращий представник протилежної статі в породі) – присуджується при порівнянні кращих псів або сук із собак протилежної статі з собакою, що отримав титул BOB. Порівнюються кращі: пес/сука породи, пес/сука юніор, пес/сука ветеран.

BISS (Best in Show Specialty, Кращий Собака Монопородної Виставки) – за бажанням організатора виставки може проводитися порівняння собак, що отримали титули: Кращий малюк породи, Краще цуценя породи, Кращий юніор породи, Кращий пес породи, Краща сука породи та Кращий ветеран породи. Переможець цього порівняння отримує титул BISS.

11.5. На Національному чемпіонаті породи КСУ кращий пес і краща сука породи отримують титул «Чемпіон породи», кращий пес-юніор породи і краща сука-юніор породи — титул «Юний чемпіон породи», кращий пес-ветеран породи і краща сука-ветеран породи — титул «Чемпіон ветеран породи».

12. Клубні монопородні виставки породних клубів КСУ

12.1. Клубні монопородні виставки породних клубів КСУ — це монопородні виставки, які проводяться відповідними породними клубами (секціями) КСУ спільно з осередками КСУ, що мають статус юридичної особи, відповідно до цього Положення та правил відповідного породного клубу КСУ, погоджених із КСУ.

12.2. У системі КСУ проводяться клубні монопородні виставки таких рангів:

- монопородна виставка ПК КСУ рангу КЧК — з присудженням титулів кандидата у чемпіони відповідного ПК КСУ;
- монопородна виставка ПК КСУ рангу ПК — з присудженням титулів переможця відповідного ПК КСУ;
- чемпіонат породи ПК КСУ рангу ЧК — з присудженням титулів чемпіона відповідного ПК КСУ.

12.3. Клубні титули та сертифікати присуджуються відповідно до цього Положення та правил відповідного породного клубу (секції) КСУ, погоджених із КСУ. На клубних монопородних виставках ПК КСУ титул САС не присуджується.

12.4. Правила відповідного ПК КСУ можуть встановлювати додаткові вимоги щодо поділу на класи, різновиди, масті, типи шерсті, робочі якості, порядок присудження клубних титулів та участь собак у порівняльних рингах, якщо такі вимоги не суперечать цьому Положенню та іншим документам КСУ.

12.5. Для порід, щодо яких діють правила міжнародних породних клубів, такі правила можуть враховуватися під час проведення клубних монопородних виставок у системі КСУ лише в частині, що не суперечить документам КСУ та за умови їх погодження з КСУ.

12.6. Монопородні виставки ПК КСУ рангу КЧК можуть проводитися не більше трьох разів протягом одного календарного року для відповідної породи, якщо інше не погоджено КСУ.

12.7. Монопородна виставка ПК КСУ рангу ПК може проводитися не більше двох разів протягом одного календарного року для відповідної породи, якщо інше не погоджено КСУ.

12.8. Чемпіонат породи ПК КСУ рангу ЧК може проводитися не більше одного разу протягом одного календарного року для відповідної породи.

12.9. Організатор клубної монопородної виставки забезпечує дотримання вимог цього Положення щодо допуску собак, реєстрації учасників, роботи суддів, проведення експертизи в ринзі, ведення каталогу, звітності, розгляду скарг та застосування санкцій.

13. Титули та сертифікати на клубних монопородних виставках

13.1. На клубних монопородних виставках ПК КСУ титули і сертифікати присуджуються суддею на його розсуд відповідно до якості собак, стандарту породи, цього Положення та правил відповідного ПК КСУ, погоджених із КСУ.

13.2. *На монопородних виставках ПК КСУ рангу КЧК* можуть присуджуватися такі титули і сертифікати:

НАДІЯ КЛУБУ (НК) — присуджується кращим псу і суці породи, які у класах Малюків, Цуценят або Підлітків отримали оцінку «ВЕЛИКА ПЕРСПЕКТИВА-1». Клас Підлітків застосовується лише для породи німецька вівчарка.

Ю.СС — юніорський сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класі Юніорів з оцінкою не нижче «ВІДМІННО».

Ю.КЧК — кандидат у Юні Чемпіони породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу-юніору породи і кращій суці-юніору породи, які посіли перше місце у класі Юніорів і отримали титул Ю.СС.

СС — сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класах Проміжному, Відкритому, Заводчиків, Робочому, Переможців, Чемпіонів та Чемпіонів ПК КСУ з оцінкою не нижче «ВІДМІННО». Собака, який посів перше місце у класі та отримав СС, є переможцем класу (CW, Class Winner) і бере участь у порівнянні на титул КЧК.

КЧК — кандидат у Чемпіони породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу породи і кращій суці породи за результатами порівняння переможців дорослих класів, які отримали СС.

В.СС — ветеранський сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класі Ветеранів з оцінкою не нижче «ВІДМІННО».

В.КЧК — кандидат у Чемпіони ветеранів породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу-ветерану породи і кращій суці-ветерану породи, які посіли перше місце у класі Ветеранів і отримали титул В.СС.

13.3. *На монопородних виставках ПК КСУ рангу ПК* можуть присуджуватися такі титули і сертифікати:

НАДІЯ КЛУБУ (НК) — присуджується кращим псу і суці породи, які у класах Малюків, Цуценят або Підлітків отримали оцінку «ВЕЛИКА ПЕРСПЕКТИВА-1». Клас Підлітків застосовується лише для породи німецька вівчарка.

Ю.СС — юніорський сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класі Юніорів з оцінкою не нижче «ВІДМІННО».

Ю.ПК — юний переможець породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу-юніору породи і кращій суці-юніору породи, які посіли перше місце у класі Юніорів і отримали титул Ю.СС

СС — сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класах Проміжному, Відкритому, Заводчиків, Робочому, Переможців, Чемпіонів та Чемпіонів ПК КСУ з оцінкою не нижче «ВІДМІННО». Собака, який посів перше місце у класі та отримав СС, є переможцем класу (CW, Class Winner) і бере участь у порівнянні на титул ПК.

ПК — переможець породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу породи і кращій суці породи за результатами порівняння переможців дорослих класів, які отримали СС.

В.СС — ветеранський сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класі Ветеранів з оцінкою не нижче «ВІДМІННО».

В.ПК — ветеран-переможець породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу-ветерану породи і кращій суці-ветерану породи, які посіли перше місце у класі Ветеранів і отримали титул В.СС.

13.4. *На чемпіонатах породи ПК КСУ рангу ЧК* можуть присуджуватися такі титули і сертифікати:

НАДІЯ КЛУБУ (НК) — присуджується кращим псу і суці породи, які у класах Малюків, Цуценят або Підлітків отримали оцінку «ВЕЛИКА ПЕРСПЕКТИВА-1». Клас Підлітків застосовується лише для породи німецька вівчарка.

Ю.СС — юніорський сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класі Юніорів з оцінкою не нижче «ВІДМІННО».

Ю.ЧК — юний чемпіон породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу-юніору породи і кращій суці-юніору породи, які посіли перше місце у класі Юніорів і отримали титул Ю.СС.

СС — сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класах Проміжному, Відкритому, Заводчиків, Робочому, Переможців, Чемпіонів та Чемпіонів ПК КСУ з оцінкою не нижче «ВІДМІННО». Собака, який посів перше місце у класі та отримав СС, є переможцем класу (CW, Class Winner) і бере участь у порівнянні на титул ЧК.

ЧК — чемпіон породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу породи і кращій суці породи за результатами порівняння переможців дорослих класів, які отримали СС.

В.СС — ветеранський сертифікат відповідності. На розсуд судді може присуджуватися собакам, які посіли з першого по третє місце у класі Ветеранів з оцінкою не нижче «ВІДМІННО».

В.ЧК — чемпіон ветеранів породного клубу КСУ. Присуджується кращому псу-ветерану породи і кращій суці-ветерану породи, які посіли перше місце у класі Ветеранів і отримали титул В.СС.

13.5. На клубних монопородних виставках породних клубів КСУ будь-якого рангу у кожній породі можуть визначатися BEST BABY, BEST PUPPY, BEST JUNIOR, BEST VETERAN, BEST MALE, BEST FEMALE, BOB, BOS та BISS у порядку, передбаченому цим Положенням

для Національних чемпіонатів породи КСУ та монопородних виставок КСУ рангу САС, якщо інше не встановлено правилами відповідного породного клубу КСУ, погодженими з КСУ.

13.6. Якщо суддівство у породі проводиться за різновидами за зростом, типом шерсті або мастю, клубні титули та сертифікати можуть присуджуватися в кожному різновиді окремо відповідно до цього Положення, правил відповідного породного клубу КСУ та переліку, затвердженого КСУ.

14. Каталог монопородної виставки

14.1. На підставі поданих заявок організатор складає каталог монопородної виставки.

14.2. Каталог монопородної виставки може бути сформований у друкованій та/або електронній формі. У разі використання електронного каталогу доступ до нього відкривається в день проведення виставки. До цього часу оприлюднення каталогу або його частини з даними зареєстрованих собак та/або їх власників не допускається.

14.3. Каталог монопородної виставки має містити:

- титульний аркуш з емблемою КСУ та написом «Кінологічна Спілка України»;
- назву організатора виставки;
- назву виставки, її ранг, дату і місце проведення;
- список суддів із зазначенням країни проживання;
- склад оргкомітету виставки;
- розклад експонування собак (за необхідності);
- перелік собак, зареєстрованих на виставку.

14.4. Перелік собак у каталозі формується за породами, статтю та класами у послідовності їх експонування:

- МАЛЮКИ (пси, потім суки),
- ЦУЦЕНЯТА (пси, потім суки),
- ПІДЛІТКИ (пси, потім суки) – тільки для німецької вівчарки,
- ЮНІОРИ (пси, потім суки),
- ПСИ (послідовно по класах - Проміжний, Відкритий, Заводчиків, Робочий, Переможців, Чемпіонів, Чемпіонів ПК КСУ, Ветеранів),
- СУКИ (послідовно по класах - Проміжний, Відкритий, Заводчиків, Робочий, Переможців, Чемпіонів, Чемпіонів ПК КСУ, Ветеранів).

14.5. У породах, де стандартом або правилами КСУ передбачено суддівство за різновидами за зростом, типом шерсті або мастю, каталог формується з урахуванням такого поділу.

14.6. Нумерація собак у каталозі є наскрізною для всіх експонентів виставки. Наявність порожніх номерів або додаткових списків не допускається.

14.7. Каталогні дані кожного собаки мають містити:

- номер за каталогом;
- кличку собаки;
- номер родоводу;
- дату народження;
- масть і тип шерсті, якщо це застосовується до відповідної породи;
- кличку батька із зазначенням номера родоводу;
- кличку матері із зазначенням номера родоводу;
- прізвище та ініціали заводчика;
- прізвище та ініціали власника;
- місто та країну проживання власника.

14.8. Собаки, не внесені до каталогу виставки, не допускаються до участі у породному ринзі, а присуджені їм оцінки, титули та сертифікати не підтверджуються, крім випадків, коли невнесення собаки до каталогу сталося з вини організатора виставки.

14.9. Зміни до каталогу після завершення реєстрації допускаються лише у разі технічної помилки організатора виставки.

14.10. Організатор виставки відповідає за правильність формування каталогу та відповідність внесених до нього даних поданим реєстраційним документам.

15. Спостерігач монопородної виставки

15.1. Спостерігач монопородної виставки призначається КСУ у порядку, визначеному Положенням про організацію заходів у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України».

15.2. Спостерігачем монопородної виставки є та сама особа, яка призначена спостерігачем національної або міжнародної виставки, у межах якої проводиться відповідна монопородна виставка.

15.3. Спостерігач виконує свої обов'язки та звітує у порядку, передбаченому Положенням про організацію заходів у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України».

16. Звітність за результатами монопородної виставки

16.1. Організатор монопородної виставки зобов'язаний не пізніше ніж протягом трьох тижнів після дати проведення виставки подати до Головного управління КСУ звіт про її результати.

16.2. Звіт за результатами монопородної виставки подається через електронний кабінет організатора у системі MyDogEx, якщо інший порядок не визначено КСУ.

16.3. Звіт за результатами монопородної виставки має містити:

- електронний звіт виставки із зазначенням усіх собак, оцінок, розстановок, титулів і сертифікатів, присуджених на виставці;
- прізвища суддів, які здійснювали суддівство та присуджували відповідні титули і сертифікати;
- список суддів, які судили на виставці, з урахуванням проведених заміन;
- копії родоводів собак іноземних учасників, які отримали титули або сертифікати;
- копії документів, що підтверджують право участі собак у Робочому класі, класі Переможців, класі Чемпіонів або класі Чемпіонів ПК КСУ, якщо такі собаки отримали титули або сертифікати;
- документ, що підтверджує сплату цільового внеску за патронат виставки;
- інші документи, якщо їх подання передбачене цим Положенням або вимогами КСУ.

16.4. У разі неможливості подання звіту через систему MyDogEx організатор надсилає електронну копію каталогу виставки з усіма оцінками, розстановками, титулами і сертифікатами, а також інші необхідні документи на офіційну електронну адресу Головного управління КСУ.

16.5. Копії документів, що подаються разом зі звітом, мають бути розміщені за порядком номерів собак у каталозі. На кожному документі зазначаються номер собаки за каталогом, виставковий клас і отриманий титул або сертифікат.

16.6. За відсутності на момент подання звіту документів, необхідних для підтвердження титулів або сертифікатів, такі титули або сертифікати можуть бути анульовані.

16.7. Другі примірники описів собак, контрольні каталоги, звіти рингових бригад, рингові відомості та інша виставкова документація зберігаються в архіві організатора виставки не менше трьох років.

16.8. Організатор виставки відповідає за повноту, достовірність і своєчасність подання звіту за результатами монопородної виставки.

16.9. У разі неподання звіту у встановлений строк, подання неповного звіту або подання недостовірних даних до організатора виставки можуть бути застосовані санкції відповідно до цього Положення та інших нормативних актів КСУ.

17. Скарги

17.1. Скарги приймаються виключно в день проведення виставки до її офіційного закриття. Скарги, подані після завершення виставки, до розгляду не приймаються.

17.2. Скарга може бути подана членом КСУ або членом організації країни – члена чи контрактного партнера МКФ, який бере участь у виставці або залучений до її проведення (учасник, хендлер, суддя, працівник рингової бригади тощо), виключно щодо організації виставки та дотримання встановленої процедури проведення експертизи, зокрема у випадках технічних помилок, порушення порядку проведення рингів або некоректного оформлення результатів.

17.3. Скарги на рішення судді, що стосуються оцінювання, розстановки та присудження титулів, не приймаються.

17.4. Скарга подається у письмовій формі до Оргкомітету виставки або Спостерігача виставки та реєструється секретаріатом виставки.

17.5. Скарги розглядаються Оргкомітетом виставки за участю Спостерігача. За результатами розгляду скарги ухвалюється рішення, яке доводиться до відома заявника протягом п'яти (5) днів з дня проведення виставки.

17.6. Скарга подається з одночасною сплатою забезпечувального внеску у розмірі подвійного реєстраційного внеску за участь у виставці, визначеного для останнього періоду реєстрації.

17.7. У разі якщо скаргу визнано необґрунтованою, внесок не повертається і залишається у розпорядженні організатора виставки. У разі задоволення скарги внесок повертається заявнику.

17.8. У разі незгоди з рішенням Оргкомітету виставки заявник має право подати апеляцію до ГУ КСУ протягом трьох днів з дня отримання рішення за результатами розгляду скарги.

18. Санкції

18.1. За заявою суддів, працівників рингових бригад, інших зацікавлених осіб, за порушення учасниками виставки будь-якої з вимог цього Положення до них Оргкомітетом виставки можуть бути застосовані наступні санкції:

- Відсторонення від участі у цій виставці (без повернення цільового внеску).
- Заборона на участь у виставках та інших племінних заходах, що проводяться осередком – організатором виставки терміном до 3-х років.

18.2. Крім того, за заявою Оргкомітету та інших зацікавлених осіб, Сертифікатно-виставковою або Конфліктно-правовою комісією може бути прийняте рішення про відсторонення винних і собак, що їм належать, від участі у всіх виставках і інших племінних заходах, що проводяться в рамках КСУ, та дискваліфікацію порушників терміном до 3 років і анулювання всіх титулів.

19. Перехідні положення

19.1. Клас Заводчиків в Україні запроваджується з 1 січня 2027 року відповідно до Рішення Генерального Комітету МКФ від 14-15 травня 2025 року.

До 1 січня 2027 року дорослі виставкові класи на монопородних виставках КСУ усіх рангів наступні: проміжний, відкритий, робочий, переможців, чемпіонів, чемпіонів ПК КСУ.